

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Visszaállítják a német közigazgatást a Ruhr-vidéken

A londoni konferencia szenzációja — A teljes megegyezés felé

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A konferencia ülésén tegnap délután megkezdődtek a döntő tanácskozások Mac Donaid, Herriot, Theunis, De Stefani és Kellogg amerikai nagykövetei közti. Beavatott angol politikai körök véleménye szerint megvitatták az angol és francia javaslatot a Ruhr-vidék német vasutasainak sorsára vonatkozóan.

Az angolok nem tűrik, hogy négyezer belga és francia vasutas maradjon a Ruhr-területen, mert ez ellenkezik a Dawes-tervezet szellemével.

A vita e kérdés körül, valamint Németország meghívásáról folyik.

A szövetségi pénzügyminisztereket külön tanácskozássra hívják össze.

A Daily Telegraph értesülése szerint az angolok azt kívánják, hogy

a gazdasági szankciók megszüntetése két időpontra beosztva történjék.

Az első szeptember elsejéig, a második október harmincegyedikéig hajtánák vére.

A zálogok felfüggesztésével foglalkozó albizottság úgy határozott, hogy

Németországnak a jóvátételi bizottság által július 15-én megállapított öt feltételt teljesítenie kell.

Ezzel bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy hozzáfogott a szakértői javaslat megvalósításához.

A szövetségesek a maguk részéről a következő intézkedéseket fogadják megtenni:

1. A német hatóságokat a jelenlegi megszállott területen gazdasági és pénzügyi hatáskörükbe visszahelyezik.

A visszahelyezés a versaillesi szerződés, a főbizottság határozatai és a Dawes-féle tervezet pontozatainak keretén belül fog megtörténni.

2. A francia és belga hatóságok által lefoglalt bányákat, koksztelepeket és gyáriparkokat visszaadják tulajdonosaiknak.

3. A Micumot visszarendelik.

4. A személyforgalmat helyreállítják és a rekvirált javakat visszaadják.

A vasutak visszaadásának kérdésénél az angolok kitarítottak, amellyel az álláspontjuk mellett, hogy a kölcsönjegyzés előtt

helyreállítandó a német vasuti hálózat egysége.

A francia és angol vasuti szakértők tegnap délután áttanulmányozták a technikai feltételeket, amelyeket Németország vasuti hatóságainak visszaellenőrzése előtt akarnak végrehajtani.

Angheliescu miniszter Nagyváradon

Nyilatkozott az Estilapnak

Az Estilap adott először hírt arról, hogy Angheliescu közoktatásügyi miniszter Nagyváradra érkezik. Ez ma reggel be is következett. A miniszter, akit Popovici Miklós dr. prefektus, Gocan főigazgató, Szilágyi-Corbu tanfelügyelő és még többen Bánffy-humádön vártak, ma reggel autón meg is érkezett Nagyváradra, de itt

nem időzött, hanem a tenkei társas felé vette útját, ahonnan pedig a béli és belényesi járásba megy. A miniszter megakarta tekinteni azt a hetven iskolát, amiket az általa iniciált akcióról Biarmegye népe épített. Hogy Nagyváradra mikor jön vissza a miniszter és hogy töltse itt egy kis időt, azt előre nem lehet tudni.

Lapunk zárta után Nagyváradon keresztülutaztában a miniszter fogadta a Nagyvárad Estilap munkatársát, aki előtt így nyilatkozott:

— A megyei új iskolaépületeket jöttem megtekinteni és a látottakkal megvagyok elégedve. Ami a váradai zsidó liceum nyilvánosságát illeti, azt az ősszel elkészülő közoktatási törvény fogja rendezni.

Végül kijelentette a miniszter, hogy nem tartja abnormalisnak azt, hogy a zsidó liceum diákjainak 23 százaléka bukott el ismétlésre a vizsgán, mert hiszen a regátban sok helyen még nagyobb az arányszám.

Román lap szenzációs cikke a Royal-kávéház terraszán történt incidensről

Az a kinos incidens, amely a múlt pénteken estefelé a Royal-kávéház csendjét felverte, természetesen, élénk visszhangra talált a román sajtóban. A Sentinela della Vest — amely tudva levően a liberális párt felhívatalos organuma, miután leírja az előzményeket, a következő kommentárt fűzi az esethez:

— Jönni és fényes nappal népes kávéházban, botránvos, törvénytelen és inkorrekt módon megtámadni egy prefektust — amint ebben az esetben is történt — mindenképpen kárhóztos, mert egyrészt teljesen téves mentalitásról és anarchikus szellemről tanuskodik, amiből pedig

— azt hittük — a háború után annyi esztendővel — végre gyógyultunk. Másrészt a forma, amelyben ez a sajnálatos incidens lejátszódott — azt is elárulja, hogy

társadalmunkban valami különös, beteges mentalitás pusztít és az a meggyőződés él benne, hogy még mindig az ököljog korszakában élünk.

Ma-holnap megériük, hogy ilyen mentalitású egyének megtámadják az utcán a bírakat azok miatt az ítéletek miatt, amiket póreikben meghoznak.

Majd azt írja a Sentinela, hogy Simoc István, aki Popovici Mik-

lós dr. prefektust súlyosan megsértette, bizonyára

egyes kávéházi törzsvendégek áldozata, akik felhívják, hogy botránvot rendezzen.

— Jó volna — írja a lap — ha a rendőrség és az ügyvédség egyetemes nycmozna ebben az irányban is mert ki kell mutatni és, ha megbüntetni nem is lehet, de legalább

a közmegegyezésnek kell adni azokat a veszedelmes értelem szerzőket.

akik egy fiatallembert rávetnek ilyen cselekedetre, amiért megbüntetik, míg ők kárörömmel dörzsölik kezüket.

Bennünket azonban még jobban elszomorít valami. És ez az, hogy amikor a botránv történt,

azoknak az uraknak, akik a prefektus utal egy asztalnál ültek, vagy békés uton kellett volna közbe lépniök,

vagy — ha ez nem használ — energikus magafartást kellett volna tanusítaniok.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	544
LONDON	392
PARIS	2800
BUKAREST	245
BUDAPEST	06950
BÉCS	0007675
PRAGA	1615

Az Ateneul Popular kultúrestélye

A legnépesebb moldovai kulturális egyesületnek: az Ateneul Popular-nak tenapi estélye a kalmából zsufolásig megtelt a színház nézőtere. A hatóságok képviselőin kívül ott volt Nagyvárad egész román társadalma. A programot a vegyes kórus néhány román nemzeti és népdallal nyitotta meg.

Magier Aurél dr. szentszéki ülnök bensőséges üdvözlő szavaira Stamboliu jasi evetemi tanár válaszolt. Felidézte az emléket azoknak a bihari románoknak, akiknek előkelő helyük van a romániség kultúrtörténelmében, majd Károly trónörököst, az egyesület diszelnökét eltekta. Ion Nedelcu író szabad előadása, Antonin Ciolan hegedűjátéka, karének és táncszámok tarkították a műsort. A szereplőket lelkesen ünnepelte a közönség. Ma reggel az 570 főnyi vendégsereg különvonatán elutazott Aradra.

Atlantic nyári mozgópontosan 9¹/₄ órákor**Apolló mozgó**

6 és 9 órákor

Vitagraf-film!**Vitagraf-film!**

Ma Xavier de Montepin regénye

A st. sulpici koldusnő2 részes, 13 felvonásos film **egy részben** lejátssza.

A főszerepekben: a Comédie Francaise híres művészei

Rendes helyárak.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától.

Hírek**Jön:****Az élő céltábla****Aud Egede Nissen****Csak hatszázan...**

Szorgos munkáskezek két hét óta dolgoznak már a Heymann (volt Bazár)-kertben és a kert mélyén emelkedő régi színház belsejében, hogy augusztus 3-án éjszaka méltó keretet adjanak az ujságírók előkelő nivóu kerti ünnepélyének, mely a legexklusívabb váradi társaságokat hozza össze néhány órára és amelynek kimagasló eseménye lesz az egykori, forrósíkerű **Hajduk hadnagyának** felújítása — a régi színházban.

Heymann Béla műépítész, a regényes szépségű terület tulajdonosa, nagy áldozatkészséggel alakította át a régi, elhanyagolt kertet pompás parkká, melynek égbenyuló, öreg fái között a garden-party éjszakáján kétszáz lampionos villanygőg fog velenőcei színeket ontani.

A rendezőség, részint a park mérsékelt terjedelmére tekintettel, részint azért, hogy az ünnepély zártkörű jellegét biztosítsa, — szigorúan — csak hatszáz személyre bocsát ki belépőjegyet. Minden jegyen rajta lesz a színházi hely száma is, nehogy viták keletkezzenek a székek elfoglalása körül.

A Hajduk hadnagyának előadását, kinn a parkban abszolút művészi értékű koncert fogja követni, melynek attrakcióját Katona Béla és Zoltán Jenő dr. konferálják be. A műsorról egyelőre csak annyit, hogy a hangverseny nivóját Várady Aladár, Guttmann Miklós, Tihanyi Zoltán, Pollermann Aranka, az amatőrök közül pedig dr. Bauer Albert, Steiner Valy és mások biztosítják aktív közreműködésükkel. A büffének társaságbeli hölgyek, a pezsgőnél pedig a

színház művésznői lesznek az ujságírók segítségére.

A garden-party jegyekre a Hegedűs hírlapirodában, a Központi Jegyirodában, a színházi pénztárnál és a rendezőség tagjainál megkezdődtek az előjegyzések.

A váradi zsidóság Herzl-gyászünnepélye

Méltó keretben ünnepelte meg a nagyváradi cionista zsidóság hétfőn este a cionizmus nagy előbarcosának dr. Herzl Tivadar halálának huszadik évfordulóját. A Kereskedelmi Csarnok nagyterme jóval az ünnepség kezdete előtt megtelt érdeklődő közönséggel. Az ünnepséget istentisztelet előzte meg, majd a váradi cionista mozgalom vezetői Wasserstrom Sándor, Rád Efraim, Just Ignác és Ullmann Andor helyezkedtek el az előadói emelvényen.

Just Ignác héber nyelvű megnyitó beszéde után Rád Efraim emelkedett szólásra, aki több, mint egy órán át német nyelvű beszédben méltatta a nap jelentőségét. Beszédében rámutatott arra a gigászi munkára, amit dr. Herzl Tivadar a zsidóság érdekében kifejtett. Hangsúlyozta, hogy a mai huszadik gyászévforduló nemcsak gyásznap, mert

az a nagy mű, amit Herzl kezdett meg, megvalósulás előtt áll. Ezt a nagy eredményt csak egy olyan fáradhatatlan energiájú ember munkája teremthette meg, mint az övé volt, aki még halálos ágyán is a zsidóság történelmi ideáljának, a nemzeti államnak a kiépítésével foglalkozott. Herzl Tivadar nevét a zsidók történelmének az aranylapjain fogják megörökíteni.

Ezután epizódokat elevenít fel Herzl életéből, majd a cionista munkában való részvételre buzdítja a megjelenteket. Egész Erdély zsidósága Várad felé fordul — mondotta — innen vár utmutatást a további munka folytatására.

Rád beszédét lelkesen megénezték. Dr. Markovics Ignác magyar nyelven ismertette a nap jelentőségét és áldozatkészségre szólította fel a váradi zsidóságot.

Az ünnepi hangulatban lefolyt emlékünnepély egy régi héber gyászdal elénekülésével zárult.

SIK MAGDA**a két és fél jómadárban.**

x Várkonyi Mihály a Dorian Terraszon ma, kedden: „Az ifjú Medardus” Monumentális film 10 felvonásban. Írta Schnitzler Arthur. Rendezte: Kertész Mihály. Főszerepben: Várkonyi Mihály és Eszterházy Ágnes grófnő. Dorian film. Két rész együtt. Előadások kezdete 6 és 9 órákor. — Jön: „Az élő céltábla”. Főszerepben: Alfons Fryland és Aud Egede Nissen.

x „A st. sulpici néma” film a legújabb slágerje az Atlantic és Apolló mozgóknak. Hatalmas, igazi verbéli francia téma, telve izgalmas jelenetekkel. Montepin tollához méltó témát dolgozott fel ebben a szerző, a téma elejétől végig lebilincseli a nézőt és az érdeklődést a legmagasabb

fokáig fokozza fel. Hosszu 13 vonásban fut a kép, amit az igazság egy részben pereget. A darab szerepeit a „Comédie Francaise” leghíresebb művészei alakítják.

* Eljegyzés. Nagy János, Nagyvárad, Millye Vali Nagyvárad, jegyesek.

* Igunk kizárólag Dr. Haggenmacher sört! Mindenhol kapható már!

x Kegyelet a Sas alatt.

Ostenburg ügyében is pertörítés lesz

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: királypucos ügyében árenda pertörítést hir szerint kiterjesztik a katonai vádlottakra. Köztük Ostenburg és társai ügye is.

Felrobbantották a szófiai rendőrség épületét

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: Hír szerint a szófiai rendőrség épületét felrobbantották. A robbanás után számos áldozata van, köztük a politikai rendőrség főfelügyelője is.

NAGYVÁRAD ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	370
DOLLÁR	227
SVAJCI FRANK	4180
OSZTRÁK KORONA	315
FRANCIA FRANK	1135
LIRA	992
CSEH KORONA	668
FONT STERLING	1005

Két és fél jómadár

az Atlantic és Apollóban

Nyílttér

Értesitem tisztelt üzletfeleimet, hogy VASÚZLETEMET Mihail Vitezul (Nagypiac-tér 2. szám alá, a Wechsler-házba helyeztem át.

Tisztelettel
STERN JÓZSEF

GYERMEK-KOCSIK

Szőke Miklós gyermekkocsi üzemből
Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

OPERA KÖR

DAL-TÁNC-KUPÉ
ÜDÖNSÁGOK

HEGEDÜS
HIRLAPIRODA
ZENEMŰ OSZTÁLYÁBAN.

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órákor

6 órákor

Ma, kedden

AZ IFJU MEDARDUS

Két rész, 10 felvonás egy előadás keretében.

Írta: Schnitzler Arthur.

Rendezte: Kertész Mihály

A főszerepben: Várkonyi Mihály és Eszterházy Ágnes grófnő

Dorian film!**Dorian film!****Igmándi kurák otthon.**

Reggelenként fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz, melegítve éhgyomorra, mint ivókúra bármely évszakban kiváló eredménnyel használható székrekedés és ennek következményei ellen u. m. e. v. és emésztéshiány, lefuvadás, sárgaság, máj és lépdaganat, aranyér elkövetés, agyvérzés, vérbőség stb. Sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszertüzletben. Az Igmándi nem tévesztendő össze másféle keserűvizekkel.

Ady Endre nevezetes politikai szereplése Váradon

Egy el nem mondott beszéd története

Várad, szép várad vasárnap volt. 1914. Tündöklő nyári nap szórta az aranyát, az ég boldog, gondtalan emberekre nevetett. A korzón aranyzinóros atillában csörgették kardjukat a fess honvédtisztek, Podhraczy főhadnagy ur, Somogyi hadnagy ur a Huzella-sarkon tréfálkoztak a káptalani intézőkkel, akik kövér rozskalászt tüzték a kalapjuk mellé s gyönyörű táltosokon repültek be ünnépnapra a tanyáról. A Royal terraszan a szokott délelőtti vendégek s a huszárok asztalánál a szépséges szőke Szentgyörgyi Márta hófehérben, pipacsos Florentin kalapban vigan beszélgetett Kozáry főtisztelendő urral az éjszakai mulatságról, amikor is Baich főhadnagy konflislovon akart felnyargalni a Rimanóczy-szállodába. Az állomás felől a katonabanda jött és tele szuflával fujta: Ujjé a ligetben nagyszerű....

A Stepper táján két kedves vendéget süvegeltek az emberek: Ady Endrét és Biró Lajost. Hazaruccantak egy kicsit Pestről — már mindaketten ünnepelt, nagy írók — eljöttek a radikális párt várad zászlo bontására. Nevezetes politikai ünnep volt, itt volt Jászi Oszkár is szokott szvitjével. A demokrácia táborának már akkor nehéz harcai voltak Nagyváradon s az a kis csoport, mely a magyar fejlődést hirdette, a magyar igék új értelmét kereste, hatalmas elánnal kapcsolódott be az országos progresszív mozgalmakba.

Délelőtt Ady eljött hozzám az ő fiatal költőtestvérével, Emőd Tamással, akit mindenkinél jobban szeretett. Hangos, fejlődő nevetéssel köszöntött be:

— Na gyere, gyere, vallassuk már azt a vén szilvát, nézze meg az ember...

A szilva csakugyan nemsokára töredelmesen beismerte, hogy szegény kuratanesi gyümölcsből lett égő pálinkává. A költő friss volt és jókedvű. Komikus ijedtséggel említette, hogy a radikális gyűlésre szerepet kapott, fel kell szólalnia:

— Szívesen tenném, nem egyből vagy másból, de nem nekem való. Nem szeretem, a szó nem áll a kezemhez. Nem mondom valami verset szívesen, de szónokolni... én szónokoljak... mindent elrontok.

Koncentrált kapacitációnknak volt annyi eredménye, hogy Ady ígéretet tett. De az ígérettől még száz új veszély, benyomás, befolyás és száz új hangulat választott el bennünket. Majd meglátjuk. Francia írókról beszélgettünk, akkoriban Alphonse Karrt olvasta, aki nek a természetlétását hallatlanul csodálta, aztán régi magyar szavakat ástunk elő. A nagy költő pompás kedvében volt s miután Emőd Tamás két új versét gyönyörűséggel hallgatta, elindultunk.

Utunk a Pannónia-kávéház előtt vitt. No itt egy csepp abszintre meg kell állni. A nap forrón sütött a terrasra, a takarítóasszony, aki az ablakokat mosta, szomorúan énekelt:

Hulló falevél.

Suttogva beszél...

Most újra igyekeztem rábeszélteni a magyar végzet profétáját, hogy mindenképp szóljon fel a gyűlésen, mert a mozgalomban nagy súlyo lehet Ady Endre beszédének. Jójó, de miről beszéljen. Kértem, hogy gondolkozzon és mindenestre írja meg előre a beszédet az Új Nagyvárad és az Az Est számára. Engedelmeskedett. Papírt kértünk és nagy cigarettaszó mellett hozzáfogott a munkához. Kétszer-háromszor kezdett bele:

— Mondjam, hogy hölgyeim és uraim?

— Mért ne?

— És ha nem lesznek hölgyek és én már be találok idegeni?

Nagyot nevetett, aztán mint szokott, egész mellével ráhajolt a papírra és gyorsan írt. Hamar el is készült és át-

adta a kéziratot. Ime, ma bizonyító erőtű kultúrtörténeti okmány szemben Ady Lajos megdöbbentő tévedésével, amelylyel nagy költőtestvérétől a progresszív világszemlélet iránt való érdeklődést is elvitatja.

— Hölgyeim és uraim,

nem jöttem én Nagyváradra azért, hogy beszédet mondjak és rosszul csináljam azt meg, amit kiváló barátaim nagyszerűen, jól, értően és meggyőzően tudtak és tudnak megcsinálni. Nagyváradra nehezen és bármiképpen el kellett jönnöm pártunk zászlóbontásakor, nem régi és mégis olyan régi idők tanujaként mementóembernek. Nagyvárad bizonyosat akarok tenni a tegnapi Nagyvárad haladó polgársága, nemesebb intellektusa, a Társadalomtudományi Társaság, a Huszadik Század e fölséges példájú, fanatikus hitű és buzgalmu folyóirat régi, állandó hatása s mindekülött legnemesebb ébresztőnk, elnökünk, vezérem, Jászi Oszkár mellett. És ha szabad az én nem gyáva, bár szerény pennám vagy ceruzám mellett, mely Nagyváradon majdnem másfél évtized előtt már a mi most formált pártunkhoz szólhatott, mielőtt ez a párt lett volna. Voltak gyöngék, alkuvók vagy hitetlenek, akik a mi most összesereglett, meg-növekedett táborunktól talán elmaradtak, de önök itt igazolói annak, aminek én is tanujaként jelentem meg, hogy ebben a művelt nagy városban élt a kultura és az igazságáhitat, a radikálizmus már régen s most ime gyönyörű, lelkes tábora van. Engedjenek meg nekem egy kis lírát: üldözésekre, sőt börtönre is emlékezhetem, de gyönyörű, nemes küzdelmekre is, melyet majdnem másfél évtized előtt itt folytattunk. Köszönöm Nagyváradnak, Nagyvárad intellektuálisainak, független polgárságának, hogy most az eredmény boldog büszkeségével nézhetek vissza a régi harcokra s bizakodva a jövőbe.

— No most mi hasznát veszed? — kérdezte mosolyogva.

— Csak ne okoskodj — mondtam — még ebből megbukhat a fiam.

— A fiam... Mért nem már egyszer az én fiam.

Mentünk a gyűlésre. A Kereskedelmi Csarnok nagyterme telistele. Szinte minden intelligens várad ott volt. Nagyszerű hangulat. A gyűlést dr Grósz Menyhért nyitotta meg lelkes szavakkal. Aztán újra meg újra kitörő tapsviharban lépett a közönség elé Biró Lajos, aki megragadó hitvallást tett a demokráciáról. Jászi Oszkár beszélt, aztán dr Láncki Jenő, majd a várad radikális ügyvédek nevében dr Kotz Jenő mondott tüzes beszédet.

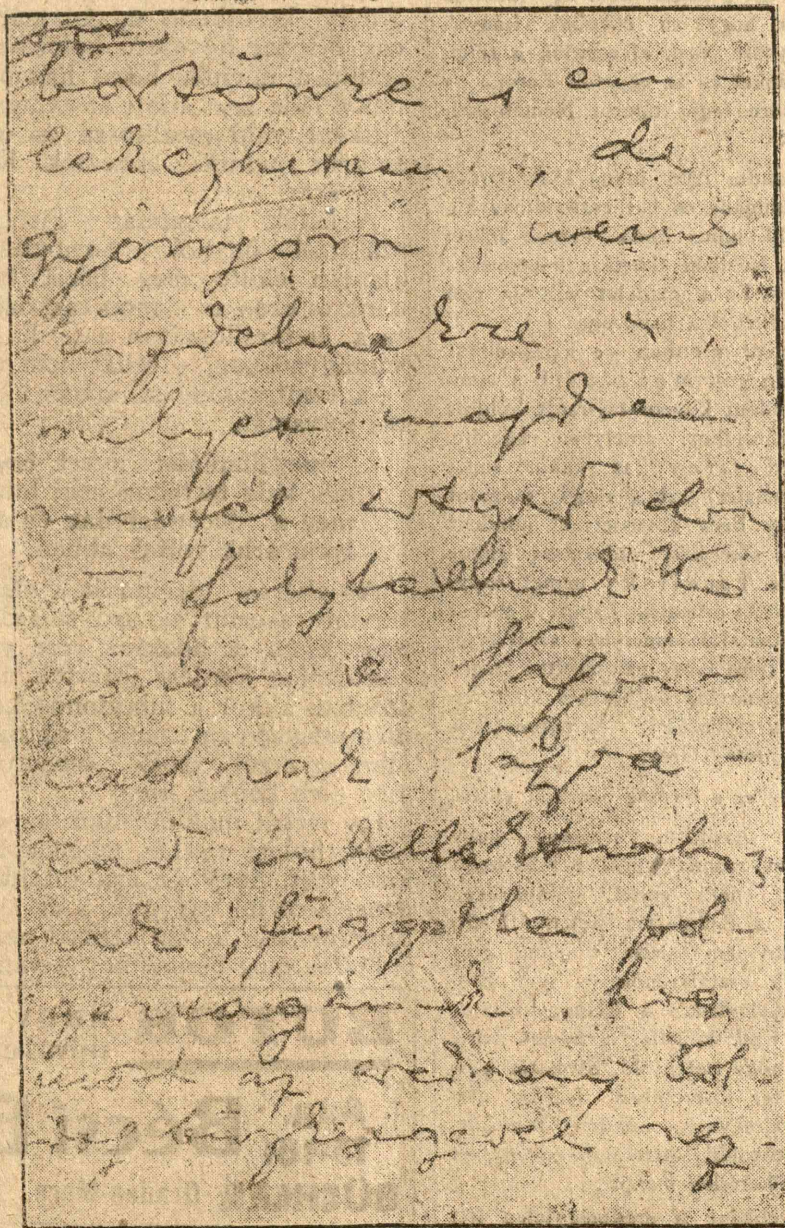
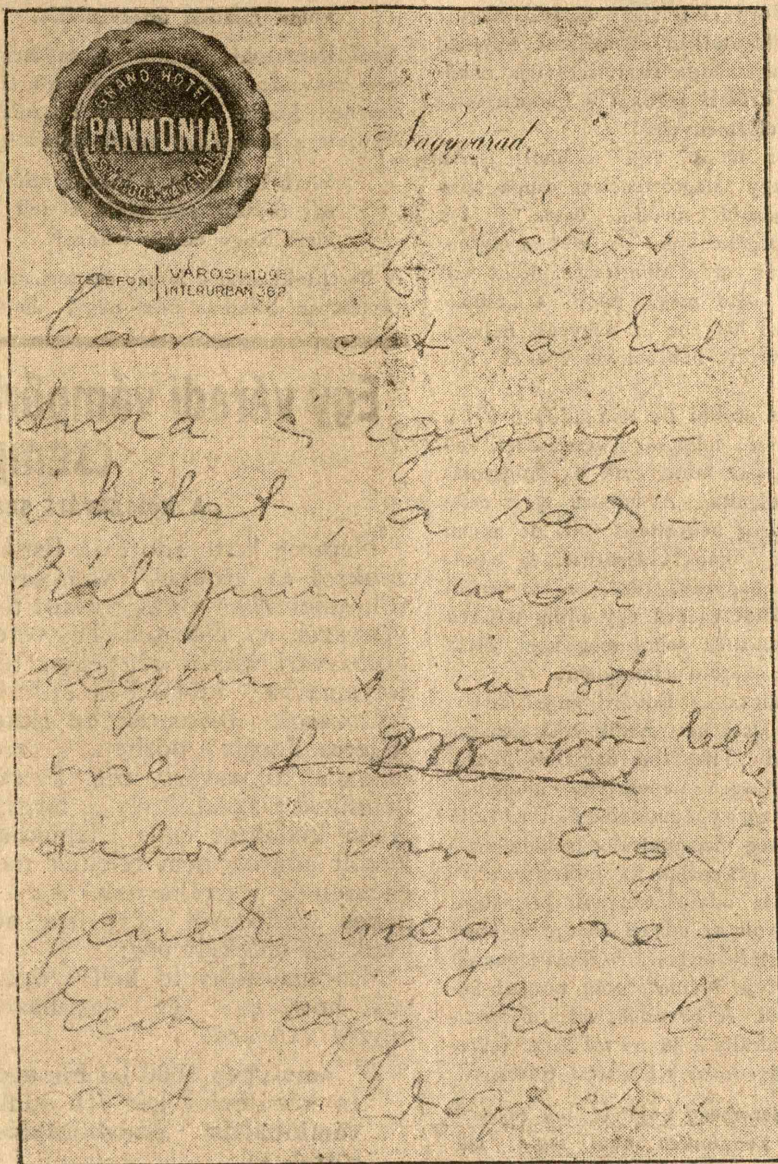
Most mennydörgésszerű taps és forró élnviadal. Az elnök mellett lassan felemelkedett fekete szakettjében Ady Endre. Krétafehér volt és a szájaszéle finoman remegett. Amíg a taps zugott, mellére szoritotta kezét.

— Halljuk! Halljuk!

A költő elsimitotta szemébeacsapott haját. Pillanatnyi afáziával küzdött. Ideges nyelvzavar nyugozta le. De csak egy másodpercig. Aztán kissé rekedtes, de megkapó, közvetlen hangján beszélni kezdett. Hol volt az előre elkészített beszéd? Egyetlen szót se mondott belőle. Se megszólítás, se semmi. Nehány rövid, forró áramlással ömlő szó. Köszönet és hála:

— Köszönöm, köszönöm nagyváradnak, kedvesek, köszönöm, hogy drága áldozattal visszaadjátok boldog fiatalságom perceit...

Rapszodikus volt és ellágyuló. Hallgatóságát mélységesen meghatotta, a nők szemében könyök égtek. Maga a költő nagy izgalmat élt át, az arca lángolt és

remegtek a kezei, mikor a pódiumról a taps fergetegében lelépett.

Ady Endre nem találkozott többé a tömeggel.

MARTON MANÓ.

Jön:

Az élő céltábla

Nagyszabású
cirkusz-film

Színház

♦♦♦♦♦

Szerda: Három grácia, operett újdonság nyolcadszor.

Csütörtök: Antónia, újdonság tizedszer.

Péntek: Ezred apja, énekes bohózat Sik Rezső vendégfelléptével, premier helyárrakkal.

Szombat délután: Pompadour, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Három grácia, operett újdonság kilencedszer.

Vasárnap délután: Hattyúlovag, operette, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Csikós, énekes népszínmű, rendes helyárrakkal.

— Antónia. E kitünő vígjáték, mely most már Erdély összes színpadjain nagy sikerrel kerül színre, nálunk csütörtökön este már a 10-ik előadását éri meg. Az Antónia szerepeit ezen az előadáson is a bemutató előadás szereplői játsszák.

— Három grácia. E nagysikerű táncos operette, mely már eddig is hét telt házat vonzott, a héten szerdán és szombaton este kerül színre a bemutató előadás szereplőivel.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a Pompadour kerül színre mérsékelt helyárrakkal, ez lesz a nagysikerű operettnek az első mérsékelt helyáru előadása. Vasárnap délután pedig a nagyon is népszerű Hattyúlovag operette kerül színre Zilahival, Biczóval, Misogával, Madassal és Pattantyussal a főszerepekben.

— A Csikós. Vasárnap este Szigligeti Ede egyik legjobb énekes népszínművét újítja fel a színház s ez a Csikós. Ebben a darabban a társulat legjobb erői vesznek részt. Az öreg csikós szerepét ezúttal először játssza Főth Elek, kinek nagyszerű, mesteri, művészi alakítása valóságos tanulmány lesz. A Csikós előadásaira már most meglehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Sik Rezső vendégfellépései. Pénteken és hétfőn lép fel a színházban Sik Rezső, a budapesti Városi színház művésze, ki Nagyváradon is nagy népszerűségnek örvend. Pénteken este az Ezred apja bohózatban lép fel, míg hétfőn este a Velencei kalmár, Shakespeare drámájában. A velencei kalmárban Shylock szerepét játssza el. Mindkét előadásra már most meglehet váltani a jegyeket premier helyárrak mellett. A többi szerepeket a két előadásban a társulat legjobb erői fogják játszani.

Augustus 3-án
UJSÁGIRONAP
DÉLUTÁN NÉPÜNNEPEL ESTE GARDEN PARTY

A világháború kitörését egy hamisított távirat idézte elő

Egy bécsi diplomata szenzációs leleplezése

— Saját tudósítónktól —

A háború előtt az osztrák-magyar külügyi hivatalban szolgálatot teljesítő egyik magasrangú tisztviselő írja a következő drámai sorokat a háború kitörésének előzményeiről:

Sherr János írja valahol: „Az egész nagy világtörténelem csupa apró csirkefogásból tevődik össze.” Ha Scherr megélt volna az 1914-es esztendőt, akkor ezt a mondatát akként változtatta volna meg, hogy a „csirkefogás” szó helyébe „a nagyzási hőbortból elkövetett büncselekményeket” írta volna.

Ami az utóbbi tíz esztendőben a háborúért való felelőség kérdésében elhangzott, az mind csak az önigazolás célját szolgálta. A háború igazi célja Németország bekerítése volt, de annak felidézése Vilmos császárnak és tábornokainak nagyraírása. E helyen a háború előidézésének egy eddig teljesen ismeretlen, soha sehol meg nem jelent epizódját akarom elmondani.

1908 júliusában Edvárd angol király, Ferencz József hatvanadik születésnapja alkalmából Triesztbe nagyobb tengerészkiállításra menesztett, amelynek vezetői Drury adminális és Baltenberg herceg viceadminális Ischlbe utaztak, hogy ott adják át a királynak az angol flotta üdvözlését. A két angol hivatalos volt az udvari ebédre és ebéd után a kastély terraszán érdekes beszélgetés folyt le Németország tengeri készülődéséről. A beszélgetések folyamán Drury adminális a jó bótól kissé felhevülve a következő kijelentést tette:

Németország hajóhadának fejlesztése bennünket nem izgat. Ha azonban Vilmos császár, Henrik porosz herceg és Tirpitz adminális ezt a készülődést úgy indokolják, hogy az ellenünk irányul, egyszer csak elvesztjük a türelmünket és az egyesült Európa a földre fogja tiporni Németországot.

Ezt mondta 1908. július 25-én Drury angol adminális és hat esztendővel később, 1914. július 25-én Ferenc József ugyanott, Ischlben aláírta a mozgósítási rendeletet. Ez a rendelet volt az első lépés a békéből a háborúba.

Mi történt azonban a lépés előtt? Július 23-án gróf Mensdorff, a monarchia londoni követe táviratot küldött gróf Berchtoldhoz, amelyben közölte, hogy Lord Grey (az akkori angol külügyminiszter) azt a sürgős tanácsot adta, hogy Bécs kövessen el mindent a háború elkerülése érdekében. Július 25-én gróf Tschirsky német nagykövet távirati értesítést kapott a német külügyi hivataltól, amelyben arról értesült, hogy Lord Grey választóthírséget ajánl a monarchia és Szerbia közti vitás kérdés eldöntésére és nyomatékosan kijelentette Grey,

hogy ez a bíróság Szerbiát elítéli.

Tschirskyt utasította kormányja, hogy közölje ezt azonnal gróf Berchtolddal és ajánlja neki ennek elfogadását. Tschirsky a Ballplatzra sietett. Berchtold már nem találta, csupán gróf Forgách osztályfőnök és gróf Hoyos tartózkodtak a külügyminiszteriumban. Ezek közölték a német nagykövettel, hogy Berchtold, Krobotin hadügyminiszter kíséretében Ischlbe utazott. Tschirskynek minden kísérlete, hogy Berchtolddal telefonösszeköttetést nyerjen, sikertelen maradt.

Egyébként is eredménytelen lett

volna minden interveniálás.

Gróf Berchtold ugyanis rögtön Ischlbe való érkezése után egy táviratot tett Ferencz József elé, amely Boszniából érkezett a következő tartalommal:

Szerb határőrök a Száván rálöttek egy osztrák csendőrökkel telt hajóra. Négy ember meghalt.

A Berchtold által a király elé terjesztett táviratban azonban nem négy, hanem

negyven ember haláláról volt szó. Mikor Ferencz József a táviratot elővasta, idegesen így szólt:

No, ha egyszer már negyven halottunk van, akkor nincs más hátra, mint a háború!

Ezzel alá is írta a Krobotin hadügyminiszter által eléje terjesztett mozgósítási rendeletet. Ezzel a monarchia sorsa meg volt pecsételve.

Hogy ki hamisította meg a boszniai táviratot, ki csinált a 4-es számjegyből 40-et, soha nem állapították meg. Ma, tíz esztendővel később még nehezebb ezt megállapítani. Egy bizonyos: hogy ezért a legteljesebb felelőséget gróf Berchtold tartozik viselni.

Egy váradai vámpörben a CFR-t is büntetik csempészésért

A kolozsvári szállítócég „helyreigazít”

Nemrég hírt adott az Estilap azokról az érdekes vámpörökről, amelyeket a nagyváradai törvényszék a Deutsch Testvérek kolozsvári szállítócég ellen tett folyamatba. Időközben érdekes változások történtek az akkor ítéletre került pörben, s erről maga a kolozsvári cég értesít bennünket azzal, hogy a tárgyaláson kialakult és a lapokban közölt adatok nem feleltek meg egészen a tényállásnak. Az érdekes vámpörökről ezt írja nekünk az érdekelt cég:

Mindenekelőtt le kell szögezni, hogy egy és ugyanazon ügyről van szó,

amelyben 5000 lei bírságot és körülbelül két fél millió vámkihágási pénzbüntetést róttak ki.

A tényállás a következő:

Múlt év július havában több erdélyi kereskedő megbízásából egy Fischer nevezetű kolozsvári szállítási ügynök bécsi házuknak 6 láda árut adott át expresszáruként való szállításra és ezt az árut nekünk címezték Kolozsvárra.

A ládák tartalmát Fischer szállítási ügynök bemondása alapján jelölte meg bécsi irodánk és ezen az alapon eszközölte a határállomáson a C. F. R. vámügynökség — tehát nem mi — a vámtranszítást, amely eljárás folyamán

megállapítást nyert, hogy egy láda tartalma nem felelt meg a deklarációnak és se lyem áruk voltak abban.

Az eljárás megindult a vámtörvény szerint az áru tulajdonosai ellen és hozzánk erre vonatkozólag kérdést intéztek, mi azonban akkor a tulajdonosokat még megnevezni nem tudtuk, mert az erről szóló értesítést még nem kaptuk meg.

Igy indult meg ellenünk az eljárás, holott tisztán megállapítható volt, hogy az áru tulajdonosai nem mi vagyunk, s az áru tulajdonosok a szállítással nem is bíztak meg bennünket, a vámpörben

transzítást nem mi eszközöltük, tehát nem is deklarálhattuk hamisan, nekünk az egész ügyhöz csak annyi közünk volt, hogy általános szokás szerint a küldeményt a szállítónak címezték és így mi voltunk ezek a szállítók.

Igy hát eljárás nem is ellenünk indult meg, hanem a C. F. R. ellen, mivel a transzítást a vasut eszközölte és a bírságot is a C. F. R.-re rótták ki, de azért bennünket is bevettek egyetemleges felelősséggel. Ez ellen mi természetesen felelőztünk és az ügy ma abban a stádiumban van, hogy július hó 3-án a bukaresti fővámigazgatóság a kolozsvári vámfelügyelősége útján utasította a biharpüspökii vámhivatalt, hogy az eljárást ellenünk szüntesse be és új jegyzőkönyvet vegyen be az áruk tényleges tulajdonosai ellen.

Idegenforgalom Nagyváradon

Tegnap a következő idegenek érkeztek a nagyváradai szállodákba:

A Park-szállóba: Dr Grassner Alfréd ügyvéd, Bécs.

A Rimanóczy-szállóba: Kállay János hivatalnok, Budapest; Bihari Béla hivatalnok, Nagybecskerek, Stern Sándor magánhivatalnok, Budapest, Klein Sándor kereskedő, Budapest, Lobstein Béla kereskedő, Budapest, Mezei István Budapest.

A Palace-szállóba: Rosmann Dezső kereskedő, Szeged, Deéry Alfréd gyáros, Budapest, Buser Ede kereskedő, Temesvár, Szentes Sándor hivatalnok, Budapest, Delikát Jenő hivatalnok, Budapest.

A Metropolis-szállóba: Klein István mérnök, Budapest, Kraut Géza ügynök, Budapest, Végh Lóránt hivatalnok, Budapest, Rostislav Korcsák újságíró, Prága, Botler Mór kereskedő, Budapest, Wallerstein Armin kereskedő, Budapest.

BUTOR nagy elárusítás augusztus 15-ig minden elfogadható árban.

Aug. 15-től **Bécsi Butorkiállítás**
BÜCHLER Oradea-Mare, Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

A nagyváradai rendőrség postautalvány-hamisító tisztviselője a bíróság előtt

A törvényszék szüneti büntető tanácsa ma kezdte tárgyalni a postautalvány hamisítással vádolt Beniczky Lajos rendőrtiszt büntügyét. A tárgyalást Manea törvényszéki bíró vezeti, a vádat Popoviciu ügyész képviseli, a védelmet dr. Simona György ügyvéd látja el. A királyi ügyész a büntetőtörvénykönyv 391. paragrafusába ütköző és a 392. szakasz szerint minősülő tízenkét rendbeli közokirathamisítás címén emelt vádat a fiatal, 22 éves rendőrtiszt ellen, aki 1923. szeptemberétől 1924. júniusáig a következő nevekre nagyobb összegű postautalványokat hamisított:

1. Beniczky Lajos Nagyvárad 10.000 lei;
2. Horbácz József Nagyvárad 6000.—;
3. Horbácz József Nagyvárad 3800.—;
4. Zei József Nagyvárad 6000.—;
5. Beniczky Lajos Nagyvárad 4000.—;
6. Schul W. és S. Brassó 8000.—;
7. Schul W. és S. Brassó 10.000.—;
8. Schul W. és S. Brassó 10.000.—;
9. Grama Ambroziu Bukarest 7000.—;
10. Grama Ambroziu Bukarest 10.000.—;
11. Grama Ambroziu Bukarest 10.000.—;
12. Moldoveanu Gheorge Bukarest 10.000.—.

A vádirat felolvasása után a törvényszék megkezdi a vádlott hallgatását.

Beniczky Lajos elegáns ruhában, a fogház levegőjének sápadt, becsett arccal a bíróság elé. Az elnök kérdése, tört románsággal teszi meg a merő vallomását. Elmondja,

1923. augusztusában azzal a tervvel foglalkozott, hogy otthagyja a rendőrséget és az artista pályára lép.

A keresztülvitelére nagyobb szükség volt, amit egy püüzletlen akart megszerezni. A gyapjúüzlet nem sikerült. A nyomasztóbb gondjai voltak. Ekkor az az ötlete támadt,

Freiberger és Kalla példájára utalványhamisítással szerzi meg a szükséges pénzt.

Ezt annál könnyebben megteremt — folytatja Beniczky — nagynéném Barátkán postesternő, és így nem kellett bélyegzőket sem hamisítani.

Kiutaztam hát Barátkára és próbaképen a saját címemre feladtam 10.000 leit egy nagyváradai szabó címére,

akinek tartoztam 6000 leit. Az összegek pontosan megérkeztek. Több pénzre ezidőben nem volt szükségem, egészen januárig nem is utaltam több pénzt. Januárban újból küldtettem a szabómnak pénzt, majd magamnak Brassóba 4000 leit. Brassóban megismerkedtem egy posztókereskedő főnökével, akinek bizalmát megnyertem és 18.000 lei értékű hitelt nyújtott nekem, amit aztán hamis utalványon meg is fizettem. Közben a katonai ügyem rendezésére a rendőrségtől szabadságot nyertem. Bukarestbe utaztam, ahol Grama Ambroziu tanácsára egy belügyminiszteri tisztviselőhöz fordultam. Az hajlandónak mutatkozott katonai felmentésem elintézésére és ezért a közbenjárásért 10.000 lei honoráriumot kötött ki. Én az összeget megígérttem, nála hagytam irataimat, majd hazulról leküldtem a 10.000 leit. Bukaresti tartózkodásom alatt egy szállodában laktam Raskó Teréz és Petrovics Mária nevű artistanőkkel. Mikor Grama utján megkaptam a felmentő iratokat, azt a váradai hadkiegészítőnél nem fogadták el. Újból Bukarestbe utaztam. Egyszer szállodai lakásomon megjelent egy detektív és aziránt érdeklődött, honnan van pénzem. Azt feleltem, hogy gazdag nagybátyámtól kaptam. A detektív házkutatást rendezett nálam és én egy örízetlen pillanatban Raskó Teréz artistanőnek átadtam egy borítékban öt darab kitöltetlen, hamis utalványt, amelyek 1924 április 5-iki bélyegzővel voltak ellátva. Ugyanezen a napon a két artistanőt a sziguranca elfogta és kitoloncolta az országból. A nők folyton zsaroltak, hogy adjak pénzt, különben feljelentenek. Az elnök öt perc szünetet rendelt el. Szünet után Beniczky folytatja vallomását és elmondja, hogyan tartóztatták le.

Beniczky Lajos kihallgatása után dr. Golumbovici tanácsos és távirat főellenőr bejelentette, hogy a kincstár kára biztosítva van, miután Beniczky hozzátartozóinak ingatlanaira kebelezték be az elsikkasztott összeget.

A kincstár képviselőjének bejelentése után Manea elnök elrendeli a tanúkihallgatásokat. Elsőnek Schultz Irénke áll a bíróság elé.

A bájos megjelenésű kis lány idegenül mozog a teremben és a vádlott mellett a padon foglal helyet. Az elnök intézkedésére az öreg Mózes egy széket helyez el közvetlenül az emelvény alatt és a csillogó szemű, hamvas fekete haju Irénke kissé ügyetlenül átül a székre.

— Milyen viszonyban van a vádlottal?

— Az ismeretségünk a tánciskolában kezdődött. Fontosabb jelentősége nem is volt az egésznek. Kedves, udvarias fiu volt.

— Tett Beniczky olyan kijelentést, hogy kétszáz ezer lejt szerez hamis uton postautalványokkal és ha meg lesz az összeg, együtt mennek el Budapestre?

— Ez nem igaz! Én nem tud-

tam az ő dolgáról semmit. Hogy honnan szerzi a pénzt, az nem is tartozott rám. Annyit tudtam, hogy könnyelmű fiatal ember.

— Volt kegyed az állomási postán, ahol érdeklődött, hogy az utalványokra mennyi bélyegget ragasztanak?

— Ez igaz! Egyszer. Az elnök felé fordul ekkor Beniczky és ezt mondja:

— Nagyrészt megfelel a tényeknek, amit Schultz Irénke

előadott. De nem emlékszik mindenre. Én burkoltan említettem valamit, hogy a pénzt hogyan szerzem, de nyíltan erről sohasem tettem említést.

Ezután a bíróság folytatta a tanúkihallgatásokat, majd az ügyész és védő mondották el bevételeiket.

Lapzártakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely szerint bűnösnek mondta ki Beniczky Lajos és 3 évi fegyházra ítélte.

Keresik a brailai nádas szegénylegényét

Terente a rablóvezér megtámadott egy dunai gőzhajót
Köd előtte, köd utána

Többször és részletesen megemlékeztünk már arról a Terente nevű hallatlanul vakmerő rablóvezérről, aki Braila mellett, a nádasban bujkál, rettegésben tartja az egész környéket és legutóbb már több százfőnyi karhatalmat rendelt ki elfogatására. Noha 360 kilométeres fronton üldözik, mindeddig nem sikerült a végletekig elszánt rablót kézrekeríteni, mert — mint az ilyen esetekben szokás — a nép körében

Terentének igen sok titkos hive van.

akik mindenről értesítik és tárogatják. Azt például kétségkívül megállapították immár, hogy a hatóságoknak minden egyes intézkedéséről

a dunai lipován halászok értesítik a rablót.

aki ilyenformán persze mindenképp könnyen kijátszik.

Hogy milyen vakmerő ez a Terente, arra jellemző a következő eset:

Tegnapelőtt délből egy Braila és Daieni között közlekedő uszályhajót, melynek parancsnoka Virgil Sisu kapitány, a Piata Fetei nevű dunai pont közelében fekyveres rablók megtámadták és a rablók rá is kiáltottak a kapitányra, hogy

azonnal kössön ki.

A hajóskapitány rögtön észrevette, hogy

Terentével van dolga.

ezért megparancsolta, hogy a hajó teljes gőzzel haladjon, a hajótkísérő csendőrök pedig ösztözet adtak a rablókra. A fedélzeti utasok közt leirhatatlan pánik tört ki. Szerencsére, a hajó gyorsjárata és így

baj nélkül átjutott a veszélyes ponton.

Most aztán azon a helyen egy nagyobb gőzös cirkál és fedélzetéről állandóan figyelik a nádasat.

Brailában valószínűleg mozgószitási hangulat uralkodik. Ivanovici főügyész kijelentette az újságíróknak, hogy Terentét ma este 9 óráig kézrekerítik.

A rablóvezértől tegnap postán levél érkezett a brailai sziguranca-főnökhöz, akinek bejelentette, hogy legközelebb meg fogja támadni a brailai sziguranca komisszáriusait.

és legelőször Apostolescu komisszáriust fogja elpusztítani.

Egyik igen érdekes titka a banditának az is: hogyan bukkant fel rövid időközökben egymástól távolos helyeken? Van nek, akik megecsüsznek, hogy Terente már nincs is a brailai nádasok közt, hanem egész bandájával együtt

valami rejtékuton lehúzódtott Konstanca környékére.

Ha ez így van, akkor persze nagyon kétséges a sikere az elene megindult hadműveletnek.

Jön:

Az élő cellábla
Dorian-film!

* Borzalmas tűz pusztított Tiszaeszláron. Budapestről jelentik: Tiszaeszláron borzalmas tűzvész pusztított tegnap, amely több emberáldozatot követelt. A nagy hőség következtében egy szalmakazal kigyulladt és a tűz gyorsan áterjedt a református paplakra és a község házára. Kovács Gyula református lelkész meg akarta menteni az egyházi iratokat és a házba rohant. A nagy füsttől azonban nem találta meg a kivezető aítót és megfulladt. Kis vártatva felesége jajveszékelve utána rohant a lángokban álló épületbe, majd két parasztlány is követte őket. Egyikük sem került elő élve. A kár hárommilliárd korona.

Oklevekes gazdatiszt, ki az irodai munkákban is

teljes jártassággal bír, bármilyen állást elvállal. — Értesítést

„Azonnal” címre a Hegedűs Hirlapirodába kérek.

Jön:

Az élő cellábla
Alfonz Fryland

SIK MAGDA
z Atlantic és Apollóban

Aki Schnitzler miatt megbukott

000

Egyik lipcei folyóirat ma Váradra érkezett számában Paul Morgan a híres színész a következő kedves apróságot mondja el:

— Sok híres embert ismer ön? — kérdi tőlem tegnap este egy hölgy, aki velem egy asztalnál vacsorázott.

— Nagyon sokat — feleltem és a tából még egy adag sültet halásztam ki. Ugyanis a hölgy lakására voltam hivatalos.

— Például kit ismer?

— Schnitzler Arthurt?

— Ah. Régen ismeri?

— Gyermekkorom óta.

— Kérem mesélje el nekem vele való ismeretséget.

— Hát kérem, még kicsi gimnazista voltam Hornban, egy intézetben, amikor egyszer a rektor maga elé citált. Ugyanis a fiókomban megtalálták Schnitzlernek abban az időben megjelent „Reien” című darabját. Ezen gyorsan lakat alá tettem és én ahelyett, hogy a Homeros feladatot készítettem volna el, levelet irtam Schnitzlernek, a melyben sötét színekkel ecsezteltem sorsomat, s közöltem azt is vele, miatta megbuktam. Nem sokára megkaptam a költő egy fotografiáját a következő ajánlással:

— Legközelebbi marfironsága nemesebb dologért érje, Schnitzler Arthur.

— Érdekes és azután hol találkoztam vele?

— Már öreg színész voltam, a mikor a mester egyik új darabjában léptem fel Berlinben, felvonás közben beszélgettem vele és megemlítettem neki a gyerekkori esetet. — Na és mi lett a vége? — kérdezte tőlem szószakozottan.

— Megbuktam — feleltem én.

— Érdekes, érdekes — rázta a fejét a mester — ugylátszik mi valahányszor összetalálkozunk az életben, annak mindig bukás a vége.

— Azóta nem is láttam őt viszont és azt hiszem ő nem is bánkodik miattam.

— Én is azt hiszem, amennyire őt ismerem — felelte a hölgy.

— Ismeri talán Nagyságos asszony is a mestert?

— Egy kicsit. Hiszen a felesége vagyok...

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

LAKÁS

BUTOROZOTT szoba két fiatalembernek kiadó. Kálvária-utca 62. Boros. 252

INTELLIGENS férfi lakást és kosztot kap. Szent János-utca 82. 257

AUGUSZTUS 1-ére kiadó nagy borsospince. Pável-utca 23. 251

ÜZEMHELYISÉGRE átalakítható nagy pince kiadó. Vlahuta (Szent János)-utca 15. 250

ALKALMAZÁS

INTELLIGENS, szerény igényű, középkorú hölgy, kimondott urházhöz helyben vagy gazdaságban házvezetőnő, vagy ehhez hasonló állást keres. Leveleket a Hegedüs Hirlapirodába „Várad M.” jellegére kér. 211

ÜGYES rikkancs fiukat az Estilap árusításához felvesszünk. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 205

MINDENEST, ki jól főz keresek e hó végére, esetleg jövő hó elsejére. Jelentkezés délután 5–7-ig Bíró igazgatónéknél (Strada Monastiri (Zárda-u.) 1. szám, emelet, Kapucinus-utca mellett. 220

IRODAI ügyfél, üzetherendezés eladó a Hegedüs Hirlapirodában. 37

TIZEZER LEI kaucióval, izraelita, kikukorka, fűszer szakmában helyben bevezetett, három nyelven beszél, bizalmi állást keres bármilyen szakmában. Szíves megkereséseket Hegedüs Hirlapirodába. 255

KAVEHAZBA, étterembe mosogatóra ajánlkozom. Kozák Eszti, Halász-utca 39. Kovácsék. 256

HÁZVEZETŐNŐ, aki jól főz, azonnalra felvétetik vidéki fatelepre. Jelentkezni Sohodolnál. Mihail Viteziul (Nagy piac-tér 22. 252

SZAKKÉPZETT börmunkások jó fizetéssel felvétetnek, akik bördismű-árak készítésében gyakorlottak. Ajánlatok román, német vagy magyar nyelven küldendők P. Tatár bördismű és tiskagyár, Chisinau. 245

KISZOLGÁLÓ LEANY teljes ellátással jó fizetéssel felvétetik. Grósz vendéglő, Iorga Nikolae (Zöldfa)-u. 10. 247

MINDENES szakácsnót azonnali belépésre keresek. Huszárné, Kolozsvári-utca 1. 251

PEREFECT románul tudó leány kiszolgálónőnek vagy pénztárhoz ajánlkozok. Cím Hegedüs Hirlapirodába kér. 248

Egy komplett háló és konyhabutor azonnal eladó. Szaniszló-utca 29.

ADÁS-VÉTEL

NÉGYSZOBÁS azonnal átadható lakással eladó, a város központjához közel, kitűnő állapotban levő ház. Értekezni dr. Bock ügyvédnél, Str. Vuican (v. Nagy Sándor-utca) 17. 253

SZERSZÁMFANAK alkalmas akácfa tönk, 60 darab, eladó. Hornyánszky, Hegyközpályi. 235

ELADÓ egy piros mahagóni háló, Cuza Voda (Szacsvai)-utca 59. Háztulajdonos. 246

ELADÓ azonnal beköltözhető gazdálkodónak alkalmas magánház, melyben istálló, sertésöl, korcsma, baromfiudvar és nagy veteményes kert van. Értekezni Jeneynél, Sánc-utca 16. 238

ELADÓ HÁZ a Nilgesztelepen, repülőhídtól két percrenyire, kétszoba konyha fürdőszoba azonnal elfoglalható, szép udvar és veteményes kerttel 350.000 lei. Pável-utca 22. földszint. 260

JÓ urházhöz dadának azonnalra ajánlkozom. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 249

Gyermekkocsi jókarban lévő, nickelt, zett, vaságy, sodronybetét, lószómatrac eladó. Damjanich-utca 9. 254

HOMOKFUTÓ kocs, kevésbé használt, olcsón eladó. Fekete, Gyár-utca 17. 253

KÜLÖNFÉLÉK

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellán, kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

ÚJ KÖLCSÖNKÖNYVTÁR JEGYZÉK megjelent, ára 10 lei. HEGEDÜS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

Használt, de jókarban levő BUTOROKAT csakis GRÓSZ butorüzletében Baros-utca 6. szerezhet be legolcsóbb árban. Villamos magállító

Eladó házak

Alapi-utca 1. két részbe is ocsón. Szaniszló (Körös) utca 54 300 ezer. Vlahuta (Szent János) utca 29, 2 részbe is. Cuza Voda (Szacsvai) utca 150 ezer. Coshuc (Szalárdi) utca 10, 2 utcára is. Cuza Voda (Szacsvai) utca 70. olcsón Károly herceg (Szaniszló) utca olcsón, Pál-u. 7. Zsigmon (Szaniszló) utca és a város minden részében 900 beköltözhető magánházak, konyhák, bérpaloták. Kiadó Alexander (Teléki) utca 47. ház. 5 évre lakást, táló, gyárhelyiség. Eladó kisebb-nagyobb szőlők. Ha bármit eladni, kiadni, venni akar, bizalommal keressen fel, díszítetlen elintézem.

WEISZ GIZI

közvetítő irodája. Nagyvárad, Nyugati utca 4. Bratianu (Szaniszló) utca 54.

Használjunk kizárólag PLANTOL

legjobb növény ételezsirt, mert tiszta, egészséges és szapor

Köserül előállítva, szigorúan az orthodox z. rituelek szerinti Fuchs Benjamin nagyváradi orth. főrabbi felügyelete alatt Készíti a Fabrica Phenol S. a. R. Bucuresti.

Oradea-marei képviselet: FISCHER ENIL Parcul Stei cel mare 11. — Telefon 9

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelű jutányos árban készít Fényes Zsigmond Begele Ferdinand (Rákóczi-ut) 10. sz. Sieru Kész henoserek állandóan raktár

Elsőrendű száraz cser és bükk tűzif méterenként aprítva és vagonokban azonnal legolcsóbb árral házhoz szállít Schwartz József és F Str Hor (Bálhéri-u.) 26. Tel. 1563

Sonnenfeld Adolf részv

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Kérjen árajánlatot

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvevény

Harántgyaluk (Shaping)

Fűrógépek

Hydraulikus prések

Olajgyártó berendezések

Fogaskerék marások 1000X400 mm-ig

Transmissiók, függőgyámok és csapágyak

Mindenfajta vas- és fémöntés

Nagyváradi Vasöntöde és Gépgyár Részvénytársaság

C. F. R. vonalakon 45% fuvarkezdvevény

Gyapjuipar R. T.

Bulev. Reg. Ferdinand 13.

Telefon 16-63.

Távírá: FORKL

Gyári árak!

Harisnyák

Tricotárak